

Μια πρόταση ανάπτυξης ενός λειτουργικού υποδείγματος για την ανασυγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στην Ελλάδα

Χρήστος Λιονής, Καθηγητής Γενικής Ιατρικής και Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης

Η εισήγηση βασίστηκε στη συζήτηση τριών συνηθισμένων στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ) κλινικών περιπτώσεων, πάνω στις οποίες εξετάστηκε η ανταποκρισιμότητα και η αποτελεσματικότητα του υφιστάμενου συστήματος υπηρεσιών ΠΦΥ, ενώ παράλληλα παρουσιάστηκαν τα θεμελιώδη συστατικά ενός ολοκληρωμένου λειτουργικού υποδείγματος για την ανάπτυξη της ΠΦΥ στη χώρα μας. Οι τρεις αυτές περιπτώσεις αφορούσαν:

- α) Την ευκαιριακή επίσκεψη στις υπηρεσίες ΠΦΥ, όπως για συνταγογράφηση φαρμάκων τρίτων, της οποίας η αξιοποίηση για θέματα προαγωγής της υγείας δεν έχει τύχει μέχρι σήμερα της προσοχής.
- β) Τη συνοσηρότητα (co-morbidity) και την πολλαπλή νοσηρότητα (multi-morbidity) της οποίας ο ρόλος στην ποιότητα της ζωής, στη χρήση και στο κόστος των υπηρεσιών υγείας επίσης δεν έχει συζητηθεί ιδιαίτερα στη χώρα μας.
- γ) Τη διαχείριση του κινδύνου και τη μείωση της πιθανότητας για επεισόδιο με υψηλή αναπηρία και θάνατο.

Στην αρχή έγινε αναφορά στον ορισμό της Γενικής/Οικογενειακής Ιατρικής στην Ευρώπη (<http://www.woncaeurope.org>) και σε βασικές δεξιότητες που πρέπει να προσδιορίσουν τη λειτουργία του ιατρού Γενικής και Οικογενειακής Ιατρικής. Στη συνέχεια, συζητήθηκαν επιλεγμένα αποτελέσματα από μια μελέτη της Ιατρικής Σχολής σε συνεργασία με την ΕΣΔΥ στην οποία διερευνήθηκαν οι στάσεις και οι πρακτικές των επαγγελματιών υγείας που εργάζονται στα ΚΥ της Ελλάδας. Έγινε ακόμη αναφορά σε επιλεγμένα παραδείγματα από μελέτες της Ιατρικής Σχολής του ΠΚ στις οποίες δηλωνόταν η απουσία συστηματικής προσέγγισης δραστηριοτήτων πρόληψης και προαγωγής υγείας, όπως στους εμβολιασμούς στην ΠΦΥ. Συζητήθηκαν οι προτεραιότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης των επαγγελματιών υγείας στην ΠΦΥ και ανάμεσα σε αυτές η εκμάθηση κλινικών δεξιοτήτων αλλαγών της συμπεριφοράς, όπως εκπαίδευση σε μοντέλα αλλαγής συμπεριφοράς (Theory of Planned Behavior) για προβλήματα όπως κάπνισμα, χρήση ουσιών, αλκοόλ και ήπιες ψυχικές διαταραχές. Υπογραμμίστηκε, η αναγκαιότητα εκπαίδευσης των επαγγελματιών υγείας και έγινε ιδιαίτερη αναφορά στον ρόλο των νοσηλευτών στην ΠΦΥ, που φαίνεται να είναι υποβαθμισμένος στη χώρα μας και στην απουσία εξειδίκευσής τους σε αντικείμενα στην ΠΦΥ.

Τέλος, συζητήθηκαν οργανωτικές δομές αλλά και σχήματα καθώς και υποδείγματα συμπληρωματικά αυτών που υπάρχουν σήμερα σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση. Ακόμη αναφορά έγινε στην αναγκαιότητα καθιέρωσης του θεσμού του προσωπικού/οικογενειακού ιατρού μέσω συμβολαίων και η καθιέρωση μιας ελάχιστης δέσμης υπηρεσιών ένα θέμα που έχει συζητηθεί στο FORUM αρκετές φορές.